

MỘT SỐ BIỆN PHÁP CHỦ YẾU PHÒNG CHỐNG ĐÓI, RÉT CHO TRÂU, BÒ

ĐẶNG VĂN HUẾ

Chăn nuôi trâu, bò ở Quảng Bình trong những năm qua phát triển khá cả về tổng số đầu con và chất lượng đàn. Theo số liệu thống kê năm 2008, toàn tỉnh Quảng Bình có 173.711 con trâu bò, trong đó 41.263 con trâu, 132.728 con bò. Do tốc độ cơ giới hóa nhanh, nhiều khâu trong sản xuất nông nghiệp máy móc đã thay dần sức kéo gia súc nên phần lớn trâu, bò đã được chuyển sang nuôi thịt. Mặc dù ở góc độ tư liệu sản xuất hay sản phẩm hàng hóa thì trâu, bò luôn giữ vị trí quan trọng và là tài sản lớn trong kinh tế hộ gia đình.

Tuy nhiên, vào vụ Đông Xuân thường có tình trạng gia súc bị chết vì đói và rét, nhất là đói với trâu, bò, gây thiệt hại lớn cho sản xuất và đời sống của nông dân. Điển hình như vụ Đông Xuân 2007-2008, toàn tỉnh có 6.113 con gia súc bị chết (1.742 con trâu, 3.037 con bò và 1.334 con dê), trong đó chủ yếu trâu, bò già và bê nghé. Bị thiệt hại nhiều nhất là hai huyện miền núi Tuyên Hoá và Minh Hoá. Nguyên nhân chính là do vào thời kỳ này nguồn thức ăn khan hiếm; thời tiết khắc nghiệt với những đợt rét đậm, rét hại kéo dài, đàn trâu, bò cày kéo phải làm việc nhiều cho vụ sản xuất nên sức khoẻ giảm sút dễ phát sinh dịch bệnh và chết. Đặc biệt, những nơi có tập quán chăn nuôi quảng canh dựa vào đồng cỏ tự nhiên, thiếu nguồn thức ăn dự trữ, trâu bò thả rong trong rừng không được chăm sóc, kiểm soát dịch bệnh kịp thời thì mức độ thiệt hại còn cao hơn.

Để chủ động phòng chống đói, rét cho đàn trâu bò trong vụ Đông Xuân, hạn chế tối đa thiệt hại trong chăn nuôi, đề nghị bà con nông dân thực hiện tốt các biện pháp sau:

- Từng bước thay đổi tập quán chăn nuôi, chuyển từ nuôi thả rong, quảng canh lạc hậu sang phương pháp nuôi thâm canh và bán thâm canh và để có điều kiện chăm sóc nhằm hạn chế những tác động bất lợi của điều kiện thời tiết, khí hậu đối với vật nuôi.

- Tích cực phát triển trồng cỏ bằng cách dành một phần diện tích hợp lý sang trồng các giống cỏ năng suất, chất lượng cao làm thức ăn chăn nuôi như cỏ VAO6, cỏ voi, ngô (mật độ dày)... để đảm bảo cung cấp đủ nguồn thức ăn thô xanh cho trâu, bò.

- Tận dụng các phụ phẩm nông nghiệp như: rơm rạ, thân cây lạc, cây ngô, dây khoai lang... phơi khô bảo quản, dự trữ làm thức ăn bổ sung cho trâu, bò trong những ngày mưa rét.

- Chủ động xây dựng, sửa chữa, che chắn chuồng trại; sử dụng rơm, lá chuối khô lót đệm nền để đảm bảo chuồng luôn được khô ráo, ấm áp, tuyệt đối không để chuồng bị mưa ướt, ứ đọng nước hoặc gió lùa.

- Thường xuyên theo dõi thông báo của cơ quan chuyên môn trên các phương tiện thông tin đại chúng, nắm tình hình diễn biến của thời tiết để chủ động phòng chống rét cho gia súc. Những ngày mưa, rét buổi sáng nên cho trâu, bò ra khỏi chuồng muộn hơn, buổi chiều cho về sớm để tránh rét; những ngày có rét đậm nên cho trâu, bò ở tại chuồng để chăm sóc, giữ ấm, cho ăn thức ăn thô xanh, uống nước ấm và bổ sung thức ăn tinh; giữ ấm thân nhiệt cho trâu, bò bằng cách dùng các loại bao tải, chăn cũ làm áo; tuyệt đối không được thả rong trâu, bò qua đêm trong rừng.

- Chú trọng công tác tiêm phòng, phát hiện các bệnh thường xảy ra đối với trâu, bò trong mùa rét như: lở mồm long móng, tụ huyết trùng, ung khí thán và các bệnh ký sinh trùng đường máu để có biện pháp phòng trị thích hợp kịp thời, tránh lây lan thành dịch.

Trên đây là một số biện pháp chủ yếu phòng chống rét cho trâu bò, đề nghị các địa phương tích cực tuyên truyền, vận động, hướng dẫn, kiểm tra chỉ đạo nông dân thực hiện tốt nhằm hạn chế tối đa thiệt hại về kinh tế đối với chăn nuôi trong mùa rét.

Đ.V.H